

[Transcript] DS Vandaag / Waarom stijgt de rente op de spaarboekjes amper?

Dit is Vandaag, de dagelijkse podcast van De Standaard. Ik ben Alexander Lippenveld. Voordat we aan de podcast beginnen, nog even deze boodschap, want De Standaard is er natuurlijk ook nog steeds om te lezen. Voor 4 euro per week krijg je analyse en duiding bij de actualiteit en je krijgt ook nieuwe inzichten en verhalen achter de feiten. Elke dag in de Nieuws app, online en in de krant. Alle info op standaard.be schuinestreep lees.

De rente is al het hele jaar aan het stijgen en morgen staat de ECB voor een nieuwe beslissende vergadering. Maar de spaarboekjes volgen heel traag terwijl verschillende grootbanken hoge winsten

boeken. Waarom brengt ons spaargeld niet meer op en zijn het vooral de banken die hier rijker van worden?

Dat was de ECB-voorzitter Christine Lagarde die begin februari aankondigde dat de rente nog maar is stijgt. Rubemooiman van onze redactie. De rente staat op het hoogste peil in 10 jaar, maar ze heeft de afgelopen dagen wel wat gekke bokkesprongen gemaakt.

Dat klopt inderdaad. De rente is eigenlijk al een jaar aan het stijgen. Ik heb het dan over de lange termijn rente, de rente op 10 jaar. Maar begin deze week kwam er plotseling een kentering in die stijgende beweging als gevolg van de problemen met de Silicon Valley Bank die de financiële markten in rep en roer zetten. En in één dag is die rente dan van 3,3 naar 2,8% gegaan. Dus nog altijd behoorlijk hoog, maar er was wel een plotseldaling begin deze week.

En wat was dan de reden waarom die Silicon Valley Bank zo'n grote impact had op de rente? Wel, er is toch wat ongerustheid ontstaan in de financiële markt. Een bank die omvalt, dat gebeurt ook niet elke dag. Dat doet natuurlijk denken aan de financiële crisis.

Dus beleggers zoeken dan veiliger ordeopvolging geld. Dat betekent dat ze obligaties kopen.

En als de koers van obligaties stijgt, dan zak de rente. Dus dat is wat je zal gebeuren maandag. Beleggers in de opzoek naar veilige orden en dat heeft de rente naar beneden geduwd.

Ja, oké. Maar goed, de rente staat nog steeds heel hoog, zeker als je het vergelijkt tegenover een jaar geleden. Hoe komt dat? Dat de rente nu hoog staat. Ja, dat komt ten eerste door de inflatie en ten tweede door de reactie op die inflatie door de centrale banken. Dus centrale banken hebben de rente heel lang kunstmatig lagehouden door zelf massaal actief te zijn op de markt.

Dus ze kochten obligaties op om die rente laag te houden. Daar stoppen ze nu mee.

Langzamerhand zijn ze dat beleid aan de omkeren. En ja, daardoor stijgt die rente. Dus dat plafond dat de ECB erop gelegd had, die verdwijnt. En nu heeft de markt beslist dat de rente weer omhoog kan. Ja. En ja, dat heeft alles te maken met die stijgende inflatie inderdaad.

Ja, ja. Kan je nog eens kort uitleggen hoe dat juist zit, hoe dat juist in zijn werk gaat, dat rentebeleid van de centrale banken? Wel, de centrale banken streven naar een inflatie die niet hoog en niet te laag is. Twee procent is het ideale peil.

Two percent inflation target. Two percent target. Two percent annual inflation.

Inflation rate back to two percent. That magic number. Dus als die inflatie daar onderzakt, dan proberen ze de economie aan te jagen om die inflatie omhoog te krijgen. En de economie aanjagen, dat doe je eigenlijk door de rente laag te houden. Bij een lage rente is de retenering dat mensen dan veel gaan lenen, dat bedrijven ook veel lenen, dat wordt geïnvesteerd, dat het geld eigenlijk volop rolt. En het omgekeerde beleid, dat passen de centrale banken toe als de inflatie heel hoog is, zoals dat nu het geval is. Ja, dan proberen ze het geld duur te maken en dat doen ze dus door de rente te verhogen. Ten eerste ze hebben zelf natuurlijk

[Transcript] DS Vandaag / Waarom stijgt de rente op de spaarboekjes amper?

een beleidsrente die ze kunnen aanpassen en ten tweede hebben ze dat beleid om actief te zijn op de financiële markten en de lange termijnrenten te beïnvloeden.

Het zou kunnen dat de ECB morgen beslist de beleidsrente nog maar eens te laten stijgen en dat zou dan de zoveelste keer op rij zijn, was de inflatie dan niet stilaan onder controle aan het geraken? Nee, dat zou ik niet zeggen. De inflatie is nog altijd behoorlijk hoog, dus in België is het nu 6,6%. Dat is dus nog ruim 3-voudige van het pijl dat de ECB nastreeft, maar wat bovendien verontrustend is, is dat de kern-inflatie nog altijd aan het stijgen is. Dat is de inflatie die los staat van de energieprijzen die natuurlijk heel sterk op en neers gommelen, maar dus als je eigenlijk kijkt naar de onderliggende inflatie, dan is die nog altijd aan het stijgen en dat waarde ECB wel zorgen. Dus op zich, de strijd is nog lang niet gestreden, dat is de heel duidelijke boodschap die de afgelopen weken ook herhaaldelijk verkomd is. Hoe ver zullen de centrale banken nog gaan?

Ja, dat is een interessante vraag waarop heel veel mensen proberen het antwoord te achterhalen. Dat is nu eigenlijk de cruciale vraag op de financiële markt, waar ligt het pijl waarbij de centrale banken zullen zeggen nu is het wel genoeg geweest. Veel zal afhangen van die inflatie en ook van economische conjectuur. Je hebt eigenlijk nu, wat je bij de ECB ziet, zijn eigenlijk twee richtingen. Je hebt een aantal bankiers die zeggen die inflatie is nog altijd te hoog en moet alles op alles zetten om die inflatie klein te krijgen. En je hebt er ook die zeggen van ja, maar laten we het toch een beetje oppassen dat die economie ook niet te veel de nek omdraaien, want daar is niemand bij gebaat. Laten we toch vooral voorzichtig proberen te werken te gaan. Een zachter landing heet dat dan, waarbij de inflatie op het gewenste peil terechtkomt zonder dat de economie in een recessie komt. Nu die eerste groep bankiers worden over het algemeen de Haviken genoemd, die roepen de hele tijd ja, hoger en hoger. We moeten nog volop renteverhogingen inplannen. Ja, Pierre Woens, de voorzitter

van de Nationale Bank van België, is één van die Haviken in een interview met de Amerikaanse nieuwszender CNBC pleidt hij voor een hogere rente.

En die andere groep, de duiven, die zeggen van ja, nee, laten we toch vooral voorzichtig zijn en elke keer opnieuw eens kijken hoe die economie er eigenlijk voor staat en pas dan een beslissing nemen en nu niet te veel al op voorhand ons vastleggen op een verder traject van renteverhogingen. Dus die strijd tussen die twee denkrichtingen, dat is wat nu heel spannend gaat worden, want nu voor de vergadering van morgen ligt eigenlijk de uitkomst allemaal in of meer vast te hebben. ECB heeft zich al de toegeengageerd om nog maar als vijftig basispunten, dus een half procentpunt, te verhogen, maar de grote vraag is wat zal La Garde zeggen over het traject daarna. Dat is eigenlijk het spannende wat nu te gebeuren staat.

Als je in de natuur een Havik tegenover een duif zet, dan wint de Havik normaal gezien overtuigend. Zal dat nu ook het geval zijn?

Ja, wel zo ziet het er wel maar uit. De Haviken hebben nu inderdaad de overhand gekregen. Die inflatie is enorm hoog en degenen die zeggen van we moeten daar prioriteit aan geven, die lijken nu het pleid te winnen. Aan de andere kant, die vresvolle recessie is natuurlijk ook niet onterecht. Als je de rente te veel en te snel verhoogd, dan wordt het moeilijker om te lenen om ook een heel concreet voorbeeld te nemen. Mensen gaan dan minder snel lenen om bijvoorbeeld een huis te kopen of een huis te bouwen. Dat kan de bouwactiviteit beïnvloeden,

[Transcript] DS Vandaag / Waarom stijgt de rente op de spaarboekjes amper?

waardoor de economische activiteit een klap krijgt, maar toch enigszins wordt afgeremd. Je moet daar heel voorzichtig mee omspringen, anders kom je in een recessie terecht of in een situatie waarin economie te zeer achteruit gaat. Die bezorgdheid van die duiven is ook ergens wel terecht. Het probleem in Europa is ook dat er is veel verschil tussen de verschillende landen. Niet elke land zit in eenzelfde situatie. Er zijn landen waar een hoge rente meer gewenst is en er zijn landen waar een lagere rente meer gewenst is. Bijvoorbeeld de situatie op het gebied van staatsgult verschilt enorm. Italië heeft een hele hoge staatsgult, dat weten we allemaal. De mensen daar zijn eigenlijk niet zo blij met zo'n hoge rente, want dan moeten ze alleen maar meer rente op mijn staatsgult betalen. Je ziet, er zijn wel argumenten voor beide kampen te bedenken, maar hoe staat ons land daarin dan?

Ja, is een interessante vraag. We hebben natuurlijk ook een hoge staatsgult, dus in die zin is een hoge rente voor ons ook niet zo gunstig. Maar aan de andere kant hebben we wel met de persoon van Pierre Woonch, iemand aan het hoofd van de nationale bank, die eigenlijk als een Havik toch wel wordt gezien in Europees verband. Dus Pierre Woonch is iemand die vindt dat inflatiebestreeding voorrang moet krijgen en dat we niet te soepel moeten zijn. Uiteindelijk neemt de ECB collectieve beslissingen, ze moeten eruit geraken en dan komt er één beslissing uit de bus.

De rente staat dus nu nog steeds hoog om hem bij de 3% dat zij al, dan zou je denken dat is een goede zaak voor de spaarder. Maar ik heb het even gecheckt, de rente die ik op mijn spaar geld krijg, die haalt nog niet eens de helft daarvan. Waarom is dat niet?

De spaarrenten, je moet die eigenlijk vergelijken met de depositaalrenten van de ECB, die staat nu op 2,5%. Dat is het geld dat banken krijgen als ze zelf hun geld op een rekening van de ECB zetten, dus over tollogspaargeld kunnen ze parkeren zoals dat heet tegen 2,5%. En kan je zeggen waarom storten ze die 2,5% niet gewoon door aan de spaarder. Nu inderdaad zijn ze heel erg terughoudend mee om die hogere rente terug te storten aan de spaarder. Dat heeft wel een aantal redenen. Een renteverhoging heeft een enorm grote impact op de resultaten van zo'n bank. Er staat 300 miljard euro spaargeld uit bij de beholigdse banken. Een heel kleine renteverhoging heeft al een enorme invloed op het geld dat aan rente moet worden uitgekeerd. Dus de banken zeggen van we doen wel wat, we verhogen die rente wel. Bijvoorbeeld BNP Party Bar Fortis heeft de rente wel verhoogd, maar de spaarder moet er ook wel wat voor over hebben. En die moet zelf een nieuwe rekening openen met die nieuwe voorwaarden. Dus zo proberen

ze wel drempels in te bouwen om het wat moeilijker te maken en om te voorkomen dat die hele massa

spaargeld inheem klap die hogere vergoeding zou krijgen. Ja, je kan zeggen dat is niet zo eerlijk. Aan de andere kant de banken zeggen ook van ja, maar wij hebben natuurlijk ook jarenlang heel goed

kopen wankerzieten uitgekeerd. Degenen die niet nog een heel goed koop hypotheek hebben, die hebben eigenlijk niks te vrezen, want die rente is voor heel lange tijd vastgelegd. En dus al die leningen die heel weinig opbrengen voor de bank, ja, die slepen ze nog heel lang met zich mee.

Dus je moet natuurlijk naar de twee kanten van een balans kijken. Ja, het is toch wel een beetje een vraag roepen te rupen dat je al die moeite moet doen om die hogere rente te gaan krijgen terwijl ze

[Transcript] DS Vandaag / Waarom stijgt de rente op de spaarboekjes amper?

vorig jaar meer dan BNP Paribas fort is, bijvoorbeeld meer dan drie miljard winst maakten, een vijfde meer dan het jaar ervoor. Ja, echt eerlijk kan je dat nu toch niet noemen. Ja, wel, ja, het is maar hoe je het bekijkt natuurlijk. Banken moeten ook wel winst maken om gezond te blijven. Veel van die winst vloeit ook weer terug naar de Belgische staat, bijvoorbeeld bij Belfius. Belfius is volledig in staatshanden, dus die winst... Het is belangrijk dat banken winstgevend zijn. Als je een bankenlandschap hebt dat niet goed functioneert of dat fleert met rode cijfers, ja, dan zit je eigenlijk heel zwaar in de problemen. Dus banken moeten gezond blijven, moeten gezonde winsten kunnen maken. Dat is op zich wel een voorwaarde om het vertrouwen van de financiële markten te houden.

Nu kan je afvragen hoe hoog moet die winst dan zijn, is drie miljard dan niet heel erg veel. Ja, daar kan je over discussiëren natuurlijk. Aan de andere kant zeggen de banken ook, ja, wij hebben jarenlang met die lage rente in een heel moeilijke omgeving gezeten. Dit is eigenlijk een terugkeer naar het normaal. Maar natuurlijk, het is waar, het klopt. Ik denk dat de banken ook wel zelf inzien dat dat verhaal moeilijk te verkopen is met die miljarden winsten en tegelijkertijd die hele lage spaarentes. En ja, ik vermoed ook wel in de loop van het jaar zullen die spaarentes nog wel wat verder omhoog gaan. Ik denk dat dat onvermijdelijk is natuurlijk. Het is ook wel zo, het is een concurrentiele markt. Zolang de spaarder niet geneigd is om heel snel zijn geld te verplaatsen,

hebben de banken ook weinig incentive om die spaarenten te verhogen. Nu heb je een paar spelers die naar anderhalf procent zijn gegaan. Ja, als spaarder het nu massaal hun geld zouden gaan verplaatsen naar die hogere rentende spaarboekjes, dan is er natuurlijk een reden voor de banken om te

zeggen van oei, we moeten iets doen. Maar zolang dat er nog niet het geval is, ja, is natuurlijk ook logisch dat ze zeggen van ja, we proberen dan toch die kosten zoveel mogelijk beperkt te houden en ja. En hoe dan ook rijk ga je niet worden van de rente als de inflatie lang nog lang zo hoog blijft? Wel, en je moet inderdaad altijd voor ogen houden dat de reële rente natuurlijk nog altijd negatief is. En je verliest nog altijd veel meer koopkracht door de inflatie dan je wint aan rente op je spaarboekje. De inflatie is nu zes procent dus dekant dat ja, met 100 euro kan je over een jaar nog maar voor 94 euro spullen kopen. Als je heel erg je best doet, krijg je nu anderhalf procent op een spaarboekje. Dus ja, per soldo ben je nog altijd de cross om het zo maar te zeggen. Ja, wat moet je dan wel doen met je spaargeldtruppen? Wel, een manier om je spaargeld nu beter te laten renderen is bijvoorbeeld een staatsbond kopen. Dat is nu een mogelijkheid die na vele jaren weer is. De staatsbond heeft heel lang niks opgebracht. Nu werd de laatste emissie een bruto rente van 3 procent als ik mij niet vergis. Ja, dat is een manier om heel veilig te beleggen tegen toch een hoge rendement. Want als je dubbele van wat de spaarboekje opbrengt, nu die staatsbond moet je wel veel op veel langere termijn beleggen natuurlijk. Dat is wel de keerzijde.

Maar ja, goed, die mogelijkheid om op een veilige manier zo'n rendement te krijgen, die bestaat nu wel en die heeft heel lang niet bestaan. De staatsbond, daarmee beleg je eigenlijk in Belgische staatsschuld. Dus dat is een manier om mee te profiteren van de Belgische financieringsbehoefte.

Goed trummen, we krijgen nu een iets hogere spaarrente. Al is die relatief, dat zij al. Maar er is eigenlijk nog een veel belangrijker effect van die hogere rente en dat is dat leningen duurder

[Transcript] DS Vandaag / Waarom stijgt de rente op de spaarboekjes amper?

worden.

Ja, als consument merk je dat vooral op de markt voor woonleningen natuurlijk, he, hypotheek. Die zijn nu een stuk duurder dan voorheen. Ook ruipen over de 3 procent voor leningen van 20 jaar met een vaste rente. Voor een lening van 250.000 euro is dat maandags 178 euro,

volgens de rentebarometer van Immoteca Finoteca. Nu, dat moet je ook wel in zekere zin weer koppelen aan de huizenprijzen natuurlijk, want de regel is dat hoe hoger de rente is, hoe minder snel de huizenprijzen stijgen of misschien zelfs als het heel snel gaat met die rente dat ze dalen. Dus ja, die hogere ripotheekrente is geen goed nieuws voor wie nu koopt of bouwt. Aan de andere kant kan het zijn dat op termijn de snelle opmars van de huizenprijzen wel wat trager zal verlopen. Tot slot, wanneer gaan we in een soort van rustiger, economisch vaarwater komen in? De verwachting is wel dat in de loop van dit jaar, misschien na de zomer of ergens in de tweede jaar helft, de centrale bank voldoende gedaan hebben aan renteverhogingen, dat ze dan de rente

niet langer meer zullen verhogen, maar voor een bepaalde periode op hetzelfde peil houden.

En dan kan langzamerhand alles weer wat tot rust komen. Dan is de verwachting dat de rente stabiel zal blijven en dat het dan heel voorzichtig misschien weer aan renteverlagingen gedacht kan worden. Op voorwaarde natuurlijk wel dat die inflatie onder controle blijft, dat die hoeft niet direct naar 2% te gaan, maar moet toch op een traject richting 2% terecht komen. Als dat het geval is, dan zal alles langzamerhand weer wat normaliseren. Ja, en als het niet het geval is, dan kom je maar het opnieuw uitleggen in onze podcast. Met veel plezier. Ruben, mooie man, dank je wel. Graag gedaan. Dit was vandaag de dagelijkse podcast van de standaard. Bedankt voor het luisteren. Volg ons op Spotify, Apple Podcast of Eender welk ander podcast platform. In onze gratis FDS podcast kan je niet alleen ons werk beluisteren, maar ook de beste podcast tips terugvinden. Met zorg geselecteerd door onze redacteur Max de Moor. Alle credits van de podcast die je net hoorde, vind je op standaard.be. Schijne stream podcast. Reageren kan via podcast adstandaard.be. Morgen zijn we opnieuw.